

1. Pentsamendu kritikoa sexismoaren aurrean

Hezkidetzaren zutabe honek, erabat zeharkatzen ditu gainerakoak eta ilkagelan berdintasuna lantzeko oinarria da. **Genero-ikuspegia modu kritikoan landuta** baino ezingo dugu onartu genero-arrazoigatiko desparekotasunak daudela.

Horretarako, **genero-ikuspegitik egindako analisia** funtsezko estrategia da, sexismoa hezkuntza-sisteman eta, beraz, gizarte osoan errotik kentzeko.

8. Emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioa eta indarkeria kasuetan esku hartzea

Hiru jarduera motari buruz ari gara:

- ikasleak sensibiltzatzeko helburu dutenak,
- ikastetxeak espazioetan errepikatzen ari diren matxismo eta indarkeria egoerak hautematea helburu dutenak
- ikastetxean indarkeria kasuak hauteman ondoren zuzeneko esku-hartzea burutzea helburu dutenak.

7. Berdintasunezko hezkuntza afektiboa eta sexuala

Hezkuntza sexualak, osasun eta garapen pertsonal gisa, helburu du pertsonalki haztea eta sexuarekiko jarrera baikor eta arduratsua izatea; hartara, arduraz jokatzeko laguntzen du, ez norberarekin soilik, inguruan duen testuinguru sozialeko beste pertsonekin ere.

Hezkuntza sexuala, genero-ikuspegitik jorratuta, txikitatik eskaintzea beharrezkoa dela proposatzen da, eta eskolatzearren etapa guztietan zehar lantzeko gaitzat hartu: pertsonok sexualitatearen inguruan dugun ezagutza hobetzen duelako eta, beraz, jokabide sexualari eta osasun sexualari dagokienez jarrera ere hobetzen delako.

Berdintasunean, osasunean, gozamenean eta pertsona guztiekiko eta gizatasunak berezkoa duen aniztasunarekiko errespetuan oinarritutako hezkuntza sexuala.

Hezkuntza sexuala eraginkorragoa da familiekin koordinatuta jorratzen denean.

6. Espazioak ikastetxean, eskolaz kanpoko jarduerak eta jarduerak osagarriak

Ikastetxeetako espazioak, jolas-orduetakoak bereziki, mutilek hartu ohi izan dituzte lehiaketa-jolasetan aritzeko. Gainera, espazio hori bera asko bereizten da mutil eta neska taldeetan, eta bi talde horiek ez diote elkarri asko eragiten.

Badaude ikastetxeetako jolastokietan arrakasta izan duten proiektuak: bertako jarduerak eta espazioaren banaketa harreman berdinzaleagoak eta erabilera bidezkoagoa bultzatzeko diseinatu dira. Era berean, eskolaz kanpoko jarduerak eta jarduerak osagarriak mutil eta neskek modu berdinzalean partekatzen proposatu behar dira. Horrek guztiak ikastetxeko jaialdiak edota inauterietako mozorroak, besteak beste, birpentsatzera garamatza; horietan guztietan, berdintasunerako eta estereotipoen aurkako ekintzak landu behar dira.

2. Hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista

Hizkuntzaren erabilera ez da neutrala, hizkuntza komunikatzeko: "izenik ez duena ez da existitzen" (Georges Steiner). Hizkuntza garai bakoitzeko erabilera egokitzeko behar da; hartara, emakumeak (feminismoari esker) mundu publikoan sartzean, berau bistaratu egin behar da hizkuntzaren erabilera ez-sexistaren bitartez. Gainera erabilera ez-sexista ez da, soil-soilik, lldo horretatik, **irudiek** komunikatzeko indar handia dute eta, hori dela eta, imaginario kolektiboak eraikitzen laguntzen dute. Hala, beharrezkoa da horiek genero-ikuspegitik aztertzea.

3. Emakumeen jakituriaren integrazioa eta haien ekarpen soziala eta historikoa

Historian zehar, baita gaur egun ere, gure kulturaren gabezia handienetako bat, orokorrean, eta gure ikasgeletako material eta testuliburuena zehazki, emakumeek gizakiaren historian zehar alor guztietan egindako ekarpenen ikusezintasuna da. Androzentrismoak gure kultura menperatu du eta hutsune handi bat eragin emakumeen jardunaren ezaguerari eta aintzatespenari dagokienez.

4. Gatazken eraldaketa baketsua, hezkidetzako elkarbizitzarako proiektuen bidez

Elkarbizitzan genero-ikuspegia aplikatzea beharrezkoa da indarkeria sexistari aurre egiteko.

Elkarbizitza positiboaren oinarria hezkidetzako plangintza behar du izan, eta oinarrituta egon behar da...

- errespetuan eta berdintasunezko harremanetan
- pertsonen arteko zaintzan genero-estereotiporik gabekoa, tratu txarrak prebenitzeko tratu onean, bazterketaren aurrean talde-kohesioan, berdintasunezko lidergoetan indartsuenaren tiranien aurrean...

Hezkidetzako harremanetan indarkeria prebenitzeko baliabideak, estrategiak eta ezaguera eskaintzen ditu.

5. Autonomia pertsonala eta independentzia ekonomikoa

Hezkidetzako etxeko espazioan ere jartzen du arreta, eta hori **hiru norabidetan** egiten du:

- pertsona guztiek beren egunerokotasunean autonomoak izatearen beharra
- pertsona guztiei aitortu behar zaie (gehienak emakumeak) beste pertsonen zaintzetan ardatz direla
- etxeko lanen eta gizon eta emakumeen zaintzaren banaketa desorekatua aztertzea.

Era berean, **independentzia ekonomikoa** landu behar da, independentzia pertsonala eskuratzeko oinarri gisa eta tratu txarreko harremanetatik ihes egin eta bizitza genero-indarkeriatik urrun beregiteko.

Emakumeak gehiengoak direla **okerren ordaindutako lanpostuetan**, baita menpeko pertsonak zaintzeko **kontziliazio-neurriak** eskatzen dituztenak ere. Kristalezko sabaia ere errealitate dugu gaur egun, soldata-arrakala, hainbat lanposturen eta ibilbide akademikoaren feminizazioa, beste hainbat baten maskulinizazioa, etab.